

EN

BILAGA

Riktlinjer

för fastställande av finansiella korrigeringar som ska tillämpas på utgifter som finansieras av unionen genom delad förvaltning, i de fall som bestämmelserna om offentlig upphandling inte har följts

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	3
1.1.	Riktlinjernas syfte och tillämpningsområde.....	3
1.2.	Rättslig grund och referensdokument	4
1.2.1.	<i>Riktlinjer för finansiella korrigeringar</i>	5
1.2.2.	<i>Unionsrättens tillämplighet på upphandlingskontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven om offentlig upphandling</i>	5
1.3.	Kriterier som ska beaktas vid beslut om vilken korrigeringsnivå som ska tillämpas ..	7
2.	Huvudsakliga typer av oriktigheter och motsvarande korrigeringsnivåer	8
2.1.	Meddelande om upphandling och förfrågningsunderlag	8
2.2.	Utvärdering av anbud	14
2.3.	Genomförande av kontrakt.....	17

1. Inledning

1.1. Riktlinjernas syfte och tillämpningsområde

Riktlinjer för finansiella korrigeringar bör tillämpas främst vid oriktigheter som utgör överträdelser av bestämmelser om offentlig upphandling som är tillämpliga på kontrakt som finansieras genom unionens budget enligt metoden med delad förvaltning. Dessa bestämmelser om offentlig upphandling finns i de direktiv om offentlig upphandling som anges i avsnitt 1.2 (nedan kallade *direktiven*) och i tillämplig nationell lagstiftning.

De korrigeringsnivåer som anges i avsnitt 2 gäller även för kontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven¹. De nivåer på mellan 5 % och 100 % som anges i avsnitt 2 är desamma som de som anges i kommissionens beslut av den 19 oktober 2011 om godkännande av de riktlinjer för principer, kriterier och vägledande skalor som ska tillämpas på de finansiella korrigeringar som görs av kommissionen enligt artiklarna 99 och 100 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006¹ (nedan kallat *beslutet om finansiella korrigeringar*). För artiklarna 97 och 98 i rådets förordning (EG) nr 1198/2006 av den 27 juli 2006 angavs samma korrigeringsnivåer, med nödvändiga anpassningar, i riktlinjerna för principer, kriterier och vägledande skalor som ska tillämpas på de finansiella korrigeringar som görs av kommissionen enligt rådets förordning (EG) nr 1198/2006, som gäller Europeiska fiskerifonden (nedan kallade *riktlinjerna för EFF*). För artikel 44 i rådets beslut 2007/435/EG av den 25 juni 2007, artikel 46 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG av den 23 maj 2007, artikel 48 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 574/2007/EG av den 23 maj 2007 och artikel 46 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 575/2007/EG av den 23 maj 2007 har en liknande metod införts enligt kommissionens beslut K(2011) 9771 av den 22 december 2011 om godkännande av de riktlinjer för principer, kriterier och vägledande skalor som ska tillämpas på de finansiella korrigeringar som görs av kommissionen för de fyra fonderna inom det allmänna programmet ”Solidaritets och hantering av migrationsströmmar” (nedan kallat *beslutet om finansiella korrigeringar för EIF, ERFIII, EBF och RF*).

Dessa riktlinjer ersätter och uppdaterar de tidigare riktlinjerna i samma ämne (se skäl 5 i detta beslut). De uppdaterade riktlinjerna återspeglar erfarenheterna av tillämpningen av de tidigare riktlinjerna och syftar till att skapa klarhet om nivån för korrigeringarna i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen och med beaktande av relevant rättspraxis. De huvudsakliga skillnaderna jämfört med de tidigare riktlinjerna är följande: 1) förtydligande av de korrigeringsnivåer som gäller i vissa fall och införande av tydligare kriterier; 2) införande av ytterligare oriktigheter som inte nämns i de tidigare riktlinjerna men motsvarar fall där oriktigheter upptäckts under unionens granskningar och för vilka finansiella korrigeringar har gjorts; 3) harmonisering av korrigeringsnivån för kontrakt som omfattas av direktiven och fördragsprinciper. Dessutom har tillämpningsområdet för riktlinjerna vidgats, eftersom de nya riktlinjerna även gäller andra utgifter än de som omfattas av strukturfonderna eller Sammanhållningsfonden.

¹ K(2011) 7321 slutlig.

Dessa riktlinjer bör tillämpas i samband med finansiella korrigeringar avseende oriktigheter som upptäcks efter det att riktlinjerna antagits. När det gäller granskningsresultat och finansiella korrigeringar som avser strukturfonderna, Sammanhållningsfonden, EFF och de fyra fonderna inom det allmänna programmet ”Solidaritet och hantering av migrationsströmmar” för vilka det kontradiktoriska förfarandet pågår när dessa riktlinjer antas, kommer kommissionen att tillämpa antingen de tidigare riktlinjerna (som nämns i skäl 5 i detta beslut) eller de här riktlinjerna och se till att korrigeringsnivån blir den som är mest gynnsam för medlemsstaten.

Dessa riktlinjer tillgodoser även behovet av att korrigera anbudsutvärderingar som påverkas av intressekonflikter, för vilka en särskild typ av oriktighet införs i avsnitt 2 (se oriktighet nr 21).

Dessa riktlinjer är också ett led i uppföljningen av Europaparlamentets rekommendation vid beviljandet av ansvarsfrihet 2010 om att harmonisera behandlingen av fel vid offentlig upphandling inom jordbruk och naturresurser, sammanhållning, energi och transport, och att främja en ökad harmonisering av Europeiska revisionsrättens och kommissionens kvantifiering av oriktigheter vid offentlig upphandling. Kommissionen kommer att uppmana Europeiska revisionsrätten att tillämpa dessa riktlinjer i samband med sitt revisionsarbete, för att följa Europaparlamentets rekommendation enligt ovan.

De typer av oriktigheter som beskrivs i avsnitt 2 är de vanligast förekommande. Andra oriktigheter som inte nämns i det avsnittet bör hanteras i enlighet med proportionalitetsprincipen och om möjligt på motsvarande sätt som de typer av oriktigheter som identifieras i dessa riktlinjer.

När kommissionen upptäcker oriktigheter som består i att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har följts fastställer den beloppet för den finansiella korrigering som ska tillämpas i enlighet med dessa riktlinjer. Beloppet för den finansiella korrigeringen beräknas på grundval av det utgiftsbelopp som har deklarerats till kommissionen för det kontrakt (eller den del av kontraktet) som berörs av oriktigheten. Procentsatsen tillämpas på det utgiftsbelopp som har deklarerats till kommissionen för kontraktet i fråga. Samma korrigeringsnivå tillämpas även på eventuella framtida utgifter i anslutning till samma kontrakt, innan utgifterna attesteras för kommissionen. Exempel: De utgifter som har deklarerats till kommissionen för ett byggtreprenadkontrakt som ingåtts efter tillämpning av otillåtna kriterier uppgår till 10 000 000 euro. Om den tillämpliga korrigeringssatsen är 25 % är det belopp som ska dras av från utgiftsdeklarationen till kommissionen 2 500 000 euro. Finansieringen från unionen minskas alltså med utgångspunkt i den gällande finansieringsnivån. Om de nationella myndigheterna därefter har för avsikt att deklarerera ytterligare utgifter för samma kontrakt, som berörs av samma oriktighet, ska samma korrigeringsnivå gälla för de utgifterna. Hela värdet av utbetalningarna i anslutning till kontraktet korrigeras alltså med samma korrigeringssats.

Medlemsstaterna upptäcker också oriktigheterⁱⁱ och är i sådana fall skyldiga att göra nödvändiga korrigeringar. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna rekommenderas att tillämpa samma kriterier och nivåer vid korrigering av oriktigheter som upptäckts av deras egna avdelningar, såvida de inte vidtar strängare åtgärder.

1.2. Rättslig grund och referensdokument

Dessa riktlinjer tar hänsyn till artikel 80.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget, sektorspecifika regler för medfinansiering från unionen enligt metoden med delad förvaltning, direktivenⁱⁱⁱ och de

referensdokument som nämns i avsnitten 1.2.1 och 1.2.2, nämligen beslutet om finansiella korrigeringar, riktlinjerna för EFF och kommissionens tolkningsmeddelande 2006/C 179/02 om gemenskapsrättens tillämplighet på upphandlingskontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven om offentlig upphandling.

I avsnitt 2 hänvisas till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet)² och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster³. Om ett offentligt upphandlingsförfarande eller kontrakt regleras i ett tidigare eller senare direktiv görs korrigeringen om möjligt i enlighet med avsnitt 2, eller på motsvarande sätt som för de fall som beskrivs i det avsnittet. Dessutom bör de olika nationella bestämmelser om offentlig upphandling varigenom de ovannämnda direktiven införlivas användas som referens när oriktigheterna i fråga analyseras.

1.2.1. Riktlinjer för finansiella korrigeringar

Beslutet om finansiella korrigeringar avser programperioden 2007–2013^{iv} och beskriver den allmänna ramen och de skalor för schablonkorrigeringar som ska tillämpas av kommissionen enligt metoden med delad förvaltning för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden. Riktlinjerna för EFF återspeglar också samma princip som beskrivs i beslutet om finansiella korrigeringar. Dessa riktlinjer följer samma resonemang och korrigeringsnivåer. Beslutet om finansiella korrigeringar för EIF, ERFIII, EBF och RF återspeglar denna princip med avseende på de fyra fonderna inom det allmänna programmet ”Solidaritet och hantering av migrationsströmmar”. Dokument VI/5330/97 innehåller riktlinjer för utvärdering av budgetkonsekvenserna i samband med granskningen av och beslutet att godkänna räkenskaperna för garantisektionen vid EUGFJ.

1.2.2. Unionsrättens tillämplighet på upphandlingskontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven om offentlig upphandling

Såsom anges i kommissionens tolkningsmeddelande nr 2006/C 179/02 om gemenskapsrättens tillämplighet på upphandlingskontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven om offentlig upphandling (nedan kallat *tolkningsmeddelandet*), har Europeiska unionens domstol bekräftat att EG-fördragets regler och principer också ska tillämpas på kontrakt som inte omfattas av direktiven.

Enligt punkterna 1.1 och 1.2 i tolkningsmeddelandet ska upphandlande enheter i medlemsstaterna följa bestämmelserna och principerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt när de ingår offentliga kontrakt som omfattas av detta fördrag. Det rör sig bl.a. om principerna om fri rörlighet för varor (artikel 34 i EUF-fördraget), rätten till fri etablering (artikel 49 i EUF-fördraget), fritt tillhandahållande av tjänster (artikel 56 i EUF-fördraget) samt principerna om icke-diskriminering och likabehandling, öppenhet, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Domstolen har utvecklat ett antal grundläggande principer för tilldelning av kontrakt som är direkt grundade på EG-fördragets bestämmelser och principer. Principerna om likabehandling och icke-diskriminering på grund av nationalitet förutsätter en skyldighet till öppenhet, som enligt

² EUT L 134, 30.4.2004, s. 1.

³ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

domstolens rättspraxis^v ”syftar till att garantera varje potentiell anbudsgivare att upphandlingen kringgärdas av sådan offentlighet att tjänstemarknaden är öppen för konkurrens och att det går att kontrollera om upphandlingsförfarandena är opartiska”.

Begreppet ”tillräcklig grad av offentlighet”^{vi} måste tolkas mot bakgrund av principerna i fördraget, såsom de tolkas av domstolen och sammanfattas i tolkningsmeddelandet.

Mot bakgrund av domstolens domar i mål C-412/04⁴, de förenade målen C-147/06 och C-148/06⁵ samt mål C-507/03⁶, ankommer det, i samband med ett överträdelseförfarande där det hävdas att fördragets regler och principer inte har följts, ”på kommissionen att visa” att

– det aktuella kontraktet, trots att det inte, eller bara delvis, omfattas av direktivens bestämmelser, var av ett bestämt intresse för ett företag i en annan medlemsstat än den där den upphandlande myndigheten finns, och

– att detta företag, då det inte har haft tillgång till adekvata upplysningar före tilldelningen av kontraktet, inte har kunnat anmäla intresse för detsamma^{vii}.

Enligt punkt 34 i domen i mål C-507/03 är det ”inte tillräckligt för kommissionen att enbart ange att den mottagit ett klagomål avseende det aktuella kontraktet för att visa att kontraktet är av gränsöverskridande karaktär och följaktligen konstatera att fördragsbrott föreligger”.

När man upptäcker fall av uppenbart bristande respekt för principerna om öppenhet och icke-diskriminering i kontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av bestämmelserna i direktiven, är det nödvändigt att slå fast om det finns omständigheter som styrker en gränsöverskridande karaktär, t.ex.

- föremålet för kontraktet,
- dess uppskattade värde, de särskilda förhållandena inom den berörda sektorn (marknadens storlek och struktur, handelspraxis osv.),
- platsen för utförandet,
- bevis för anbud från andra medlemsstater eller intresse som uttryckts av företag från en annan medlemsstat.

Oavsett den eventuella gränsöverskridande karaktären^{viii} hos ett kontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktivens bestämmelser, är det nödvändigt att undersöka om de utgifter som deklarerats för det kontraktet är förenliga med de nationella bestämmelserna om offentlig upphandling.

Om kontraktet har gränsöverskridande karaktär eller den nationella lagstiftningen inte har följts får kommissionen föreslå att en finansiell korrigerings tillämpas på grundval av de kriterier som anges i avsnitt 1.3 och med de korrigeringsnivåer som anges i avsnitt 2. Vid bedömning av

⁴ Kommissionen mot Italien, REG 2008, s. I-619.

⁵ SECAP SpA och Santorso Soc. mot Comune di Torino, REG 2008, s. I-3565.

⁶ Kommissionen mot Irland, REG 2007, s. I-9777.

överträdelser av nationell lagstiftning om offentlig upphandling ska kommissionen ta hänsyn till de behöriga nationella myndigheternas nationella tolkningsregler.

1.3. Kriterier som ska beaktas vid beslut om vilken korrigeringsnivå som ska tillämpas

Enligt dessa riktlinjer kan korrigeringar på 5 %, 10 %, 25 % och 100 % tillämpas på utgifterna i anslutning till ett kontrakt. Korrigeringsnivåerna tar hänsyn till hur allvarlig oriktigheten är och till proportionalitetsprincipen. Dessa korrigeringsnivåer tillämpas när det inte är möjligt att exakt bestämma de ekonomiska konsekvenserna för kontraktet i fråga.

Allvaret hos en oriktighet som består i att bestämmelserna om offentlig upphandling inte har följts och konsekvenserna för unionens budget bedöms med hänsyn till konkurrensnivå, öppenhet och likabehandling. Om överträdelserna i fråga har avskräckande verkan på potentiella anbudsgivare eller leder till att ett kontrakt tilldelas en annan anbudsgivare än den som borde ha fått kontraktet är det en stark indikator på att oriktigheten är allvarlig.

Om oriktigheten endast är av formell karaktär och inte har någon faktisk eller potentiell ekonomisk betydelse görs ingen korrigering.

Om ett antal oriktigheter upptäcks under samma anbudsproceduren kumuleras inte korrigeringssatserna, utan den allvarligaste oriktigheten används som utgångspunkt för att fastställa korrigeringsnivån (5 %, 10 %, 25 % eller 100 %).

Om en korrigering av en viss typ av oriktigheter har gjorts och medlemsstaten inte vidtar lämpliga korrigerande åtgärder med avseende på andra anbudsproceduren som berörs av samma typ av oriktigheter får korrigeringsnivån höjas (till 10 %, 25 % eller 100 %).

En finansiell korrigering på 100 % får tillämpas i de allvarligaste fallen, när oriktigheten gynnar en eller flera anbudsgivare eller anbudssökande eller har anknytning till bedrägerier som konstaterats av ett behörigt juridiskt eller administrativt organ.

2. HUVUDSAKLIGA TYPER AV ORIKTIGHETER OCH MOTSVARANDE KORRIGERINGSNIVÅER

2.1. Meddelande om upphandling och förfrågningsunderlag

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
1.	Inget meddelande om upphandling har offentliggjorts	<p>Artiklarna 35 och 58 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artikel 42 i direktiv 2004/17/EG</p> <p>Avsnitt 2.1 i kommissionens tolkningsmeddelande 2006/C 179/02</p>	Meddelandet om upphandling har inte offentliggjorts i enlighet med tillämpliga regler (t.ex. offentliggörande i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (EUT) när detta krävs enligt direktiven ^{ix}).	<p>100 %</p> <p>25 % om offentliggörande av meddelande om upphandling krävs enligt direktiven och meddelandet eller meddelandena inte offentliggjorts i EUT men på ett sätt som garanterar att ett företag som är beläget i en annan medlemsstat har tillgång till relevanta uppgifter om upphandlingen innan kontraktet har tilldelats, så att det har möjlighet att lämna ett anbud eller uttrycka sitt intresse för att få kontraktet. I praktiken betyder detta antingen att meddelandet om upphandling offentliggjorts på nationell nivå (i enlighet med nationell lagstiftning eller regler) eller att de grundläggande principerna för offentliggörande av meddelandet om upphandling har följts. För närmare uppgifter om dessa principer, se avsnitt 2.1 i kommissionens</p>

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
				tolkningsmeddelande 2006/C 179/02.
2.	Artificiell uppdelning av byggentreprenad-/tjänste-/varukontrakt	<p>Artikel 9.3 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artikel 17.2 i direktiv 2004/17/EG</p>	Ett byggprojekt eller ett föreslaget inköp av en viss mängd varor och/eller tjänster delas upp så att det inte längre omfattas av direktiven och inget offentliggörande i EUT krävs för hela byggentreprenaden eller hela uppsättningen tjänster eller varor.	<p>100 %</p> <p>25 % om offentliggörande av ett meddelande om upphandling krävs enligt direktiven och meddelandet inte offentliggjorts i EUT men på ett sätt som garanterar att ett företag som är beläget i en annan medlemsstat har tillgång till relevanta uppgifter om upphandlingen innan kontraktet har tilldelats, så att det har möjlighet att lämna ett anbud eller uttrycka sitt intresse för att få kontraktet. I praktiken betyder detta antingen att meddelandet om upphandling offentliggjorts på nationell nivå (i enlighet med nationell lagstiftning eller regler) eller att de grundläggande principerna för offentliggörande av meddelande om upphandling har följts. För närmare uppgifter om dessa principer, se avsnitt 2.1 i kommissionens tolkningsmeddelande 2006/C 179/02.</p>

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
3.	<p>Överträdelse av</p> <ul style="list-style-type: none"> – tidsfrister för mottagande av anbud <p>eller</p> <ul style="list-style-type: none"> – tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar^x 	<p>Artikel 38 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artikel 45 i direktiv 2004/17/EG</p>	<p>Tidsfristerna för mottagande av anbud (eller anbudsansökningar) var kortare än tidsfristerna enligt direktiven.</p>	<p>25 % om förkortningen av tidsfristen ≥ 50 %</p> <p>10 % om förkortningen av tidsfristen ≥ 30 %</p> <p>5 % vid annan förkortning av tidsfristen (denna korrigeringsats kan sänkas till mellan 2 % och 5 %, om oriktighetens karaktär och allvar inte anses motivera en korrigeringsats på 5 %).</p>
4.	<p>Otillräcklig tid för potentiella anbudsgivare/anbudssökande att erhålla anbudshandlingarna</p>	<p>Artikel 39.1 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artikel 46.1 i direktiv 2004/17/EG</p>	<p>Tiden för potentiella anbudsgivare/anbudssökande att erhålla anbudshandlingarna är alltför kort, vilket skapar ett omotiverat hinder för konkurrens i samband med offentlig upphandling.</p> <p>Korrigeringar tillämpas från fall till fall. Vid fastställandet av korrigeringsnivån tas hänsyn till eventuella förmildrande omständigheter som rör kontraktets specifika och komplexa karaktär, särskilt en eventuell administrativ börda eller svårigheter med att</p>	<p>25 % om den tid potentiella anbudsgivare/anbudssökande har på sig för att erhålla anbudshandlingarna är kortare än 50 % av tidsfristen för mottagande av anbud (i enlighet med tillämpliga bestämmelser).</p> <p>10 % om den tid potentiella anbudsgivare/anbudssökande har på sig för att erhålla anbudshandlingarna är kortare än 60 % av tidsfristen för mottagande av anbud (i enlighet med tillämpliga bestämmelser).</p> <p>5 % om den tid potentiella</p>

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
			tillhandahålla anbudshandlingarna.	anbudsgivare/anbudssökande har på sig för att erhålla anbudshandlingarna är kortare än 80 % av tidsfristen för mottagande av anbud (i enlighet med tillämpliga bestämmelser).
5.	Inget offentliggörande av – förlängda tidsfrister för mottagande av anbud eller – förlängda tidsfrister för mottagande av anbudsansökningar ^{xi}	Artiklarna 2 och 38.7 i direktiv 2004/18/EG Artiklarna 10 och 45.9 i direktiv 2004/17/EG	Tidfristerna för mottagande av anbud (eller mottagande av anbudsansökningar) har förlängts utan offentliggörande i enlighet med tillämpliga regler (dvs. offentliggörande i EUT om den offentliga upphandlingen omfattas av direktiven).	10 % Korrigeringen kan minskas till 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
6.	Fall som inte motiverar det förhandlade förfarandet <u>med</u> offentliggörande av meddelande om upphandling	Artikel 30.1 i direktiv 2004/18/EG	Den upphandlande myndigheten tilldelar ett offentligt kontrakt genom förhandlat förfarande, efter offentliggörande av ett meddelande om upphandling, men det förfarandet är inte motiverat enligt tillämpliga bestämmelser.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
7.	För tilldelning av kontrakt på försvars- och säkerhetsområdet som omfattas av direktiv 2009/81/EG, otillräcklig	Direktiv 2009/81/EG	Den upphandlande myndigheten tilldelar ett offentligt kontrakt på försvars- och säkerhetsområdet genom en konkurrenspräglad dialog	100 % Korrigeringen kan minskas till 25 %, 10 % eller 5 % beroende på hur

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
	motivering för att inget meddelande om upphandling offentliggjorts		eller genom förhandlat förfarande utan offentliggörande av meddelande om upphandling, trots att omständigheterna inte motiverar ett sådant förfarande.	allvarlig oriktigheten är.
8.	<p>Underlåtenhet att ange</p> <p>– urvalskriterierna i meddelandet om upphandling</p> <p>och/eller</p> <p>– tilldelningskriterierna (och deras viktning) i meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget</p>	<p>Artiklarna 36, 44, 45–50 och 53 i direktiv 2004/18/EG samt bilagorna VII A (meddelanden om upphandling: punkterna 17 och 23) och VII B (meddelanden om koncessioner avseende offentliga byggtreprenader: punkt 5) till samma direktiv.</p> <p>Artiklarna 42, 54 och 55 i direktiv 2004/17/EG samt bilaga XIII till samma direktiv.</p>	<p>Urvalskriterierna anges inte i meddelandet om upphandling.</p> <p>och/eller</p> <p>Tilldelningskriterierna och deras viktning beskrivs inte tillräckligt i vare sig meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget.</p>	<p>25 %</p> <p>Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % om urvals-/tilldelningskriterierna angetts i meddelandet om upphandling (eller i förfrågningsunderlaget, när det gäller tilldelningskriterier) men inte beskrivits tillräckligt.</p>
9.	Otillåtna och/eller diskriminerande urvals- och/eller tilldelningskriterier har angetts i meddelandet om upphandling	<p>Artiklarna 45–50 och 53 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artiklarna 54 och 55 i</p>	Fall där aktörer har avskräckts från att lämna anbud därför att otillåtna urvals- och/eller tilldelningskriterier angetts i meddelandet om upphandling eller	<p>25 %</p> <p>Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig</p>

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
	eller anbudshandlingarna	direktiv 2004/17/EG	anbudshandlingarna. Exempel: – Skyldighet att ha ett företag eller en representant i landet eller i regionen. – Krav på erfarenhet i landet eller regionen.	oriktigheten är.
10.	Urvalskriterier som inte har samband med eller står i proportion till kontrakt föremålet	Artikel 44.2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 54.2 i direktiv 2004/17/EG	När det kan visas att miniminivåer för kapacitet i anslutning till ett visst kontrakt inte har samband med eller står i proportion till kontrakt föremålet och därmed inte tillåter anbudsgivare att delta på lika villkor eller innebär omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
11.	Diskriminerande tekniska specifikationer	Artikel 23.2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 34.2 i direktiv 2004/17/EG	De tekniska standarder som fastställts är alltför specifika och tillåter inte anbudsgivare att delta på lika villkor eller innebär omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.

Nr	Typ av oriktighet	Tillämplig lagstiftning / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
12.	Otillräcklig definition av kontraktetsföremålet	Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG Målen C-340/02, kommissionen mot Frankrike, och C-299/08, kommissionen mot Frankrike	Beskrivningen i meddelandet om upphandling och/eller förfrågningsunderlaget är otillräcklig för att potentiella anbudsgivare/anbudssökande ska kunna bedöma kontraktetsföremålet.	10 % Korrigeringen kan minskas till 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är. Om den genomförda byggtreprenaden inte offentliggjorts korrigeras det motsvarande beloppet med 100 %.

2.2. Utvärdering av anbud

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
13.	Ändring av urvalskriterier efter det att anbudet öppnats, vilket leder till felaktigt godkännande av anbudsgivare	Artiklarna 2 och 44.1 i direktiv 2004/18/EG Artiklarna 10 och 54.2 i direktiv 2004/17/EG	Urvalskriterierna har ändrats under urvalsfasen, vilket leder till godkännande av anbudsgivare som inte skulle ha godkänts om de offentliggjorda urvalskriterierna tillämpats.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
14.	Ändring av urvalskriterier efter det att anbudet öppnats, vilket leder till	Artiklarna 2 och 44.1 i direktiv	Urvalskriterierna har ändrats under urvalsfasen, vilket leder till uteslutande av anbudsgivare som skulle ha godkänts om de offentliggjorda urvalskriterierna	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
	felaktigt uteslutande av anbudsgivare	2004/18/EG Artiklarna 10 och 54.2 i direktiv 2004/17/EG	tillämpats.	5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
15.	Utvärdering av anbudsgivare/anbudssökande med hjälp av otillåtna urvals- eller tilldelningskriterier	Artikel 53 i direktiv 2004/18/EG Artikel 55 i direktiv 2004/17/EG	Vid utvärderingen av anbudsgivare/anbudssökande har urvalskriterierna använts som tilldelningskriterier, eller så har de tilldelningskriterier (eller respektive delkriterier eller viktningar) som angetts i meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget inte tillämpats, vilket innebär att otillåtna urvals- eller tilldelningskriterier har tillämpats. Exempel: Delkriterier som tillämpats för tilldelningen av kontraktet har inte samband med tilldelningskriterierna i meddelandet om upphandling/förfrågningsunderlaget.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
16.	Bristande öppenhet och/eller likabehandling under utvärderingen	Artiklarna 2 och 43 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG	Verifieringskedjan för den poäng som varje anbud tilldelats är oklar/omotiverad/brister i insyn eller saknas. och/eller Utvärderingsrapporten saknas eller innehåller inte alla delar som krävs enligt tillämpliga bestämmelser.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
17.	Ändring av ett anbud under utvärderingen	Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG	Den upphandlande myndigheten ger en anbudsgivare/anbudssökande möjlighet att ändra sitt anbud under anbudsutvärderingen	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
18.	Förhandling under tilldelningsförfarandet	Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG	I samband med ett öppet eller selektivt förfarande förhandlar den upphandlande myndigheten med anbudsgivarna under utvärderingsfasen, vilket leder till en väsentlig ändring av de ursprungliga villkoren enligt meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.
19.	Förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling med väsentlig ändring av villkoren i meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget ^{xii}	Artikel 30 i direktiv 2004/18/EG	I samband med ett förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling har de ursprungliga kontraktsvillkoren väsentligt ändrats, vilket motiverar offentliggörande av en ny upphandling.	25 % Korrigeringen kan minskas till 10 % eller 5 % beroende på hur allvarlig oriktigheten är.

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
20.	Förkastande av onormalt låga anbud	Artikel 55 i direktiv 2004/18/EG Artikel 57 i direktiv 2004/17/EG	Anbud förefaller vara onormalt låga i förhållande till varorna, byggtreprenaden eller tjänsterna, men den upphandlande myndigheten gör ingen skriftlig begäran om sådana förtydliganden om anbudens innehåll som den anser sig behöva innan anbudet i fråga förkastas.	25 %
21.	Intressekonflikt	Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG	När ett behörigt rättsligt eller administrativt organ har slagit fast att det föreligger en intressekonflikt, antingen hos mottagaren av bidraget från unionen eller hos den upphandlande myndigheten.	100 %

2.3. Genomförande av kontrakt

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
22.	Väsentlig ändring av de kontraktssdelar som anges i meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget ^{xiii}	Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG Rättspraxis: Mål C-496/99 P, CAS	Väsentliga delar vid tilldelningen av kontrakt är bl.a. pris ^{xiv} , typ av byggtreprenad, tidsram för utförandet, betalningsvillkor och använda material. Det måste alltid göras en analys från fall till fall av vad som är en väsentlig del.	25 % av kontraktetsbeloppet plus värdet av det tillkommande kontraktetsbeloppet till följd av den väsentliga ändringen av

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
		<p>Succhi di Frutta SpA, REG 2004, s I-3801, punkterna 116 och 118</p> <p>Mål C-340/02, kommissionen mot Frankrike, REG 2004, s. I-9845</p> <p>Mål C-91/08, Wall AG, REG 2010, s. I-2815</p>		kontraktsdelarna.
23.	Begränsning av kontraktets omfattning	<p>Artikel 2 i direktiv 2004/18/EG</p> <p>Artikel 10 i direktiv 2004/17/EG</p>	Kontraktet har tilldelats i enlighet med direktiven, men därefter har kontraktets omfattning begränsats.	<p>Värdet av minskningen i omfattning plus</p> <p>25 % av värdet av den slutliga omfattningen (endast vid väsentlig begränsning av kontraktets omfattning).</p>
24.	Tilldelning av kompletterande byggtreprenad-/tjänste-/varukontrakt (om sådan tilldelning utgör en väsentlig ändring av de ursprungliga kontraktsvillkoren ^{xv}) utan anbudsinfordran och utan att någon av	Punkterna 1 c och 4 a i artikel 31 i direktiv 2004/18/EG	Huvudkontraktet har ingåtts i enlighet med gällande bestämmelser men följts av ett eller flera kompletterande byggtreprenad-/tjänste-/varukontrakt (skriftligt formaliserade eller icke formaliserade) som har	<p>100 % av värdet av de kompletterande kontrakten.</p> <p>Om de kompletterande byggtreprenad-/tjänste-/varukontrakt (oberoende av om de</p>

Nr	Typ av oriktighet	Rättslig grund / referensdokument	Beskrivning av oriktigheten	Korrigeringsnivå
	<p>följande omständigheter föreligger:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Synnerlig brådska till följd av omständigheter som inte kunnat förutses – Oförutsedda omständigheter^{xvi} för kompletterande byggentreprenader, tjänster och varor 		<p>ingåtts i strid med bestämmelserna i direktiven, framför allt bestämmelserna om förhandlade förfaranden utan offentliggörande av meddelande om upphandling på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som inte kunnat förutses eller för tilldelning av kompletterande varor, byggentreprenader eller tjänster.</p>	<p>bekräftats skriftligt eller inte) som har ingåtts i strid med direktivens bestämmelser inte överstiger direktivens gränsvärden och inte heller 50 % av huvudkontraktets värde, kan korrigeringsgraden minska till 25 %.</p>
25.	<p>Kompletterande byggentreprenader eller tjänster som överstiger de gränsvärden som anges i tillämpliga bestämmelser</p>	<p>Artikel 31.4 a sista stycket i direktiv 2004/18/EG</p>	<p>Huvudkontraktet har ingåtts i enlighet med bestämmelserna i direktiven men har följts av ett eller flera kompletterande kontrakt som överskrider det ursprungliga kontraktets värde med mer än 50 %^{xvii}.</p>	<p>100 % av det belopp som överstiger 50 % av det ursprungliga kontraktets värde</p>

SLUTNOTER:

ⁱ Offentlig upphandling under gränsvärdena för tillämpning av direktiven och offentlig upphandling av tjänster som förtecknas i bilaga I B till direktiv 92/50/EEG, bilaga XVI B till direktiv 93/38/EEG, bilaga II B till direktiv 2004/18/EG och bilaga XVII B till direktiv 2004/17/EG.

ⁱⁱ När det gäller strukturfonderna och Sammanhållningsfonden noteras följande.

I handledningen om förvaltningskontroller som ska genomföras av medlemsstaterna för insatser som delfinansieras av strukturfonderna och Sammanhållningsfonden för programperioden 2007–2013 (COCOF meddelande 08/0020/04 av den 5 juni 2008) beskrivs kommissionens syn på hur förvaltningskontrollerna bör organiseras för att förhindra och upptäcka oriktigheter vid offentlig upphandling. Såsom anges i det dokumentet *ska kontroller genomföras så snart som möjligt efter det att förfarandet i fråga har ägt rum, eftersom det ofta är svårt att vidta korrigerande åtgärder vid en senare tidpunkt.*

Medlemsstaterna är skyldiga att se till att insatser väljs ut för finansiering i enlighet med tillämpliga EU-regler och nationella regler (artiklarna 60 a och b och 61 b ii i rådets förordning (EG) nr 1083/2006), även de som gäller offentlig upphandling:

a) När det vid den nationella förhandskontrollen upptäcks att det anbudsförfarande som använts för ett offentligt kontrakt bryter mot bestämmelserna om offentlig upphandling och **kontraktet ännu inte undertecknats**, bör förvaltningsmyndigheten rekommendera stödmottagaren att inleda ett nytt anbudsförfarande som följer reglerna, om det inte medför stora extra kostnader. Om inte ett nytt anbudsförfarande inleds ska förvaltningsmyndigheten korrigera oriktigheten genom att tillämpa dessa riktlinjer eller strängare nationella regler.

b) Om en oriktighet upptäcks **efter det att kontraktet undertecknats och insatsen godkänts för finansiering** (när som helst under projektcykeln) ska förvaltningsmyndigheten korrigera oriktigheten genom att tillämpa dessa riktlinjer eller strängare nationella regler.

iii Beroende på när upphandlingsförfarandet inleddes är följande direktiv tillämpliga: 86/665/EEG, 92/50/EEG, 93/36/EEG, 93/37/EEG, 93/38/EEG, 92/13/EEG, 2001/78/EG, 2004/17/EG, 2004/18/EG. Detta är bara en vägledande förteckning.

iv För perioden 2000–2006 antogs genom kommissionens beslut K/2001/476 riktlinjerna för principer, kriterier och riktvärden som kommissionen ska tillämpa vid fastställandet av de finansiella korrigeringar som avses i artikel 39.3 i förordning (EG) nr 1260/1999. Ett liknande dokument antogs för Sammanhållningsfonden (se kommissionens beslut K/2002/2871).

v Målen C-324/98, Telaustria, REG 2000, s. I-10745, punkt 62; C-231/03, Coname, REG 2005, s. I-7287, punkterna 16–19; C-458/03, Parking Brixen, REG 2005, s. I-8585, punkt 49.

vi Begreppet ”tillräcklig grad av offentlighet” är särskilt förenat med följande överväganden:

a) Principerna om likabehandling och icke-diskriminering innebär att det finns en **skyldighet till öppenhet** som innebär att varje potentiell anbudsgivare ska garanteras **en grad av offentlighet som är tillräcklig för att marknaden ska kunna öppnas för konkurrens**. Kravet på öppenhet betyder att ett **företag som är beläget i en annan medlemsstat ska ha tillgång till relevanta uppgifter om upphandlingen innan kontraktet har tilldelats**, så att detta företag, om det så önskar, har **möjlighet att uttrycka sitt intresse** för att få kontraktet.

b) I enskilda fall på grund av särskilda omständigheter, såsom att koncessionen är av mycket ringa betydelse i ekonomisktavseende, skulle tilldelningen av ett kontrakt inte vara av intresse för ekonomiska operatörer i andra medlemsstater. I ett sådant fall kan verkningarna på de berörda grundläggande friheterna anses vara alltför slumpmässiga

och indirekta för att motivera att principer som härleds från den primära gemenskapsrätten obligatoriskt ska tillämpas, och det finns alltså inget skäl att tillämpa finansiella korrigeringar.

Det är de enskilda upphandlande enheternas ansvar att avgöra om en planerad upphandling skulle kunna vara av intresse för ekonomiska aktörer i andra medlemsstater. Enligt kommissionens åsikt måste ett sådant beslut grundas på en bedömning av de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet, t.ex. föremålet för kontraktet, dess uppskattade värde, de särskilda förhållandena inom den berörda sektorn (marknadens storlek och struktur, handelspraxis osv.) och platsen för utförandet.

vii Se domen i mål C-507/03, kommissionen mot Irland, REG 2007, s. I-9777, punkt 32.

viii Mål T-384/10, Spanien mot kommissionen (GIASA), EUT C 225, 3.8.2013, s. 63.

ix För kontrakt som inte, eller bara delvis, omfattas av direktiven är det nödvändigt att fastställa en gränsöverskridande karaktär eller en överträdelse av nationell lagstiftning om offentlig upphandling. För denna fråga, se avsnitt 1.2.2 i dessa riktlinjer. Om en gränsöverskridande karaktär eller en överträdelse av nationell lagstiftning konstateras måste det avgöras vilken offentlighetsnivå som skulle ha tillämpats. I detta sammanhang innebär kravet på öppenhet, såsom anges i avsnitt 2.1.1 i kommissionens tolkningsmeddelande 2006/C 179/02, att ett företag som är beläget i en annan medlemsstat ska ha tillgång till relevanta uppgifter om upphandlingen innan kontraktet har tilldelats, så att detta företag, om det så önskar, har möjlighet att lämna ett anbud eller uttrycka sitt intresse för att få kontraktet. I praktiken betyder detta antingen att meddelandet om upphandling offentliggjorts på nationell nivå (i enlighet med nationell lagstiftning eller regler) eller att de grundläggande principerna för offentliggörande av upphandlingar har följts. Närmare uppgifter om dessa principer finns i avsnitt 2.1 i kommissionens tolkningsmeddelande.

x Dessa tidsfrister gäller vid selektiva förfaranden och förhandlade förfaranden med offentliggörande av meddelande om upphandling.

xi Dessa tidsfrister gäller vid selektiva förfaranden och förhandlade förfaranden med offentliggörande av meddelande om upphandling.

xii En viss grad av flexibilitet kan tillämpas på ändringar av ett kontrakt sedan det tilldelats, även om den möjligheten och de närmare villkoren inte klart och tydligt angetts i meddelandet om upphandling eller i anbudshandlingarna (se punkt 118 i domstolens dom i mål C-496/99, *Succhi di frutta*). Om denna möjlighet inte nämns i anbudshandlingarna tillåts kontraktsändringar om de inte är väsentliga. En ändring anses som väsentlig om

- a) den upphandlande myndigheten inför villkor som, om de ingått i det ursprungliga anbuds förfarandet, skulle ha gjort det möjligt att godkänna andra anbudsgivare än de som godkänts,
- b) ändringen gör det möjligt att tilldela kontraktet till en annan anbudsgivare än den som valts,
- c) den upphandlande myndigheten utvidgar kontraktets omfattning till att inkludera byggentreprenader/tjänster/varor som inte ursprungligen ingick,
- d) ändringen förändrar den ekonomiska balansen till förmån för uppdragstagaren på ett sätt som inte framgick av det ursprungliga kontraktet.

^{xiii} Se slutnot xii.

^{xiv} För närvarande är den enda ändring av det ursprungliga priset som domstolen inte betraktar som väsentlig en prissänkning med 1,47 % respektive 2,94 % (se punkterna 61 och 62 i mål C-454/06, Presstext). I målen T-540/10 och T-235/11 har tribunalen godtagit finansiella korrigeringar för ändringar av det ursprungliga priset med mindre än 2 %.

^{xv} Se slutnot xii.

^{xvi} Begreppet ”oförutsedda omständigheter” bör tolkas med utgångspunkt i vad en noggrann upphandlande myndighet borde ha förutsett (t.ex. nya krav till följd av antagande av ny EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning eller tekniska villkor, som inte hade kunnat förutses trots tekniska bakgrundsundersökningar som genomförts med hjälp av den senaste tekniken). Kompletterande byggentreprenader/tjänster/varor som är följden av otillräckliga förberedelser inför upphandlingen/projektet kan inte betraktas som ”oförutsedda omständigheter”. Se målen T-540/10 och T-235/11 (se ovan).

^{xvii} För direktiv 2004/17/EG finns inget gränsvärde. Vid beräkningen av tröskelvärdet på 50 % ska de upphandlande myndigheterna ta hänsyn till de kompletterande byggentreprenaderna/tjänsterna. Värdet av dessa kompletterande byggentreprenader/tjänster kan inte kompenseras med värdet av de byggentreprenader/tjänster som dragits tillbaka. Beloppet för de byggentreprenader/tjänster som dragits tillbaka påverkar inte beräkningen av tröskelvärdet på 50 %.